

NOTĂ INFOMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea
Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În prezent, Guvernul Republicii Moldova implementează Strategia de Reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) pentru anii 2011-2016 și Planul de acțiuni aferent acesteia. Acestea integrează toate inițiativele relevante, într-un cadru unitar, și vizează dezvoltarea durabilă a sectorului prin acțiuni concrete și fezabile. Este important de subliniat ca atât Strategia, cât și Planul de acțiuni, au fost susținute de Parlament în semn de consens general la cel mai înalt nivel.

În general, se poate afirma că SRSJ poate fi considerată corespunzătoare atât în ceea ce privește formatul, cât formularea substanțială a politicilor. Este un ghid coerent și suficient de eficace pentru reformă și acțiuni. Planul de Acțiuni dezvoltă Strategia, indicând activitățile care trebuie întreprinse cu privire la domeniile specifice de intervenție și în cadrul fiecăreia dintre direcțiile strategice, și cei șapte piloni definiți de aceasta.

Documentele strategice trebuie văzute ca documente „vii”, mai ales atunci când implementarea lor este prevăzută pe perioade lungi de timp. De aceea, pentru a-și atinge adevăratele scopuri, revizuirea lor periodică și actualizarea lor sistematică este o necesitate. Pentru a fi făcute temeinic, reformele au nevoie de timp, eforturi și angajament puternic.

Prezentul proiect constituie o urmare firească a unei activități de revizuire detaliată a celor două documente strategice menționate *supra*, văzută ca o acțiune amplă și necesară de trecere în revistă a stadiului actual al implementării reformei, prin prisma noilor realități și experiențe după doi ani și jumătate de la adoptarea SRSJ.

Propunerile curente de modificare și completare a Strategiei intervin cu scopul ajustării acestora necesităților actuale, pentru a se ține seama de schimbările apărute și de experiențe înregistrate în implementare, precum și întru corectarea unor deficiențe constatate cu ocazia evaluării inițiale a stării de fapt și mersului implementării Strategiei.

Unele modificări propuse sunt de substanță, vizând necesitatea asigurării implementării reale a unor măsuri de reformă.

Adoptarea rapidă a modificărilor prezentate, marea lor majoritate fiind propuse de instituțiile care nemijlocit execută acțiunile strategice, ar fi un pas important în direcția unei participări mai active la avansarea reformei în justiție.

Este de menționat că ***amendamentele propuse urmează să fie operate concomitent*** în cele două documente strategice - Strategia de Reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) pentru anii 2011-2016 și Planul de acțiuni aferent acesteia. Raționamentul dat se bazează, pe de o parte pe faptul că Planul de acțiuni vine ca o prelungire și detaliere a Strategiei, astfel încât aceasta a primit mai multă „substanță”, iar pe de altă parte, pe faptul că orice modificare la nivelul domeniilor de intervenție din Planul de acțiuni se impune a fi reflectată și în Strategie ca act juridic cu forță superioară (Strategia a fost aprobată prin Lege, iar Planul - prin Hotărâre de Parlament).

2. Principalele prevederi ale proiectului

Esența modificărilor propuse este de diferită natură, dar în general, ele sînt justificate de modificările ce se propun a fi operate în Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ și necesitatea a „sincronizării” conținutul acestor două documente. Acestea pot fi grupate generic în următoarele categorii de amendamente aduse:

- ✓ ***indicatorilor nivelului de implementare***, după caz. Este vorba de modificări care presupun ajustarea textului indicatorilor nivelului de implementare la conținutul

acțiunilor din domeniul specific de intervenție corespunzător al Planului de acțiuni pentru implementarea SRSJ;

- ✓ **termenelor de realizare** a domeniilor specifice de intervenție, fapt motivat prin prelungirea termenelor de implementare a acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ. Este important a menționa că s-a convenit precum că neexecutarea în termen a unei acțiuni nu constituie *per se* o justificare pentru extinderea termenelor de implementare.
- ✓ rubricii ce ține de **instituțiile responsabile de implementare**. În unele cazuri, s-a constatat că Strategia în mod nejustificat pune în sarcina unor instituții acțiuni care nu țin de competența lor, fapt ce influențează negativ progresul de implementare a reformei. Alteori, ordinea enumerării instituțiilor responsabile de implementare este una care nu corespunde competențelor instituționale. Modificările propuse vin să corecteze aceste aspecte, dar unele țin și de necesitatea ajustării denumirii instituțiilor conform modificărilor legislative (în particular este vorba de Centrul Național Anticorupție și Oficiul Avocatului Poporului).

În principiu, nu se intervine cu amendamente la domenii care deja au fost realizate.

3. Fundamentarea economico-financiară

Avînd în vedere faptul că Strategia de Reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) pentru anii 2011-2016 se implementează prin Planul de acțiuni aferent acesteia, putem menționa că amendarea Strategiei nu implică costuri financiare.

Cu privire la costul modificărilor/completărilor propuse la Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ pentru anii 2011–2016 menționăm sumar că ele implică cheltuieli de circa **10,9 milioane de lei** pentru anii 2015-2016, ceea ce reprezintă mai puțin de 0,4% din totalul necesităților de finanțare a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei conform estimărilor inițiale (1988911,9 mii lei).

Pentru detalii referitor la costul amendamentelor propuse la Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ, a se vedea Nota informativă la proiectul de modificare a Planului de acțiuni.

4. Impactul proiectului

Aceste modificări și completări vor ajusta Strategia la schimbările apărute, precum și întru corijarea unor deficiențe constatate cu ocazia evaluării inițiale a stării de fapt și mersului implementării acesteia. Autoritățile vor beneficia de aceste documente de politici actualizate „la zi”, ceea ce presupune o implementare mai eficientă a reformei în plenitudinea sa. Impactul modificărilor propuse totuși ar fi foarte greu de delimitat și mai mult chiar, de evaluat la această etapă. Însăși evaluarea impactului Strategiei ar urma să aibă loc prin realizarea unor acțiuni deja prevăzute în ea (unele acțiuni ce vizează schimbări structurale sînt urmate de alte acțiuni destinate monitorizării impactului primelor). La moment, se examinează oportunitatea unei eventuale evaluări de impact ce ține de realizarea reformei în justiție și posibilele metode/tehnici de realizare a unei astfel de evaluări.

Viceministru

Nicolae EȘANU